

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός θρύνεται άμα
δείξη πώς δε φοβάται την
αλήθεια—ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φου-
σικούς της κανόνες.

ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Η'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 14 ΤΟΥ ΦΛΕΒΑΡΗ 1910

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 379

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ. Στόν Ίουλιανό.
- Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΛΑΚΗΣ. Στο βούρκο.
- ΑΡΓΥΡΗΣ ΒΕΤΑΛΙΩΤΗΣ. Φυλλάδες του Γερο-
θύμου (συνέχεια).
- Γ. ΛΑΜΠΕΛΕΤ. Άνοστες κουβέντες.
- ΜΕΛΙΚΕΡΤΗΣ. Η πηγή.
- Δ. Π. Π. Κρομμύνοι θησαυροί του Έλληνισμού.
- ΕΝΑΣ ΠΑΛΙΟΣ. Τά Σαβατόβραδα του «Νουμά».
- ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ. Άμοιρη μάνα!
- ΘΑΝΟΣ ΤΡΥΓΟΝΙΑΝΗΣ. Για τούς «Παιδαγωγικούς
κτύπους».
- ΠΕΤΡΟΥΛΑ ΨΗΑΟΡΒΙΤΗ. Φιλολογικές επισυλλί-
δες—Κ. Π. Καβάφης.
- ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—ΒΙΒΛΙΟ-
ΓΡΑΦΙΑ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο Κ. ΨΥΧΑΡΗΣ

Στο «Monde Hellenique» του περασμένου
Σαβάτου δημοσιεύτηκε η ακόλουθη είδηση:

Ψηφοφορία την περασμένη Παρασκευή στην
'Ακαδημία των Έπιγραφών και της Καλλιλο-
γίας (Belles Lettres) του Παρισιού για την
έκλογή νέου μέλους στη θέση του κ. Έρρίκου
Βέιλ. Έφτά ήταν οι υποψήφιοι: οί κ. κ.
Καρρά ντε Βώ, Ε. Κούκ, Μπρέλ-Φατιό, Μ.
Πρόν και Ψυχάρης. Δύο φορές έγινε ψηφοφο-
ρία και βγήκε ο κ. Μ. Πρόν με 26 ψήφους· ο
ψήφους πήρε ο κ. Ψυχάρης, 2 ο κ. Ντιλ, 1 ο
κ. Κούκ και 1 ο κ. Μπρέλ-Φατιό.

ΦΥΛΛΑΔΕΣ

ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ*

Η'

ΚΟΛΑΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

— Μά αν κάθουμου, παιδί μου, μέσα στο κελλί
μου μέρα και νύχτα, θά μ' έπαιρνε και μένα στα νύ-
χια της ή άκαμωσιά, καθώς πήρε τον παπά Νικη-
φόρο της Πίσω Ένοριάς. Τόν πήρε τον κατακαη-
μένο και τον πέταξε—στου διαβόλου τὰ χέρια τον
πέταξε! Νά σου τὰ δηγηθώ, που δέν είσωνα τότες
έδω να τὰ μάθης.

Θυμάσαι τί εΐταν πρι να βάλη τὰ ράσα. Λε-
φτουργός εΐτανε. Άκκουμπούσε τὸ τρεπάνι στο ξύλο,
τὸ γύριζε μερικές φορές κι άξερνα σταματούσε, κά-

*) Η άρχή στον αριθ. 353.

θιζε, έσκυβε τὸ κεφάλι του, κι άποκοιμούνταν. Τis
κεριακές πάλι και τίς σκόλες, ελο ξεφάντωμα. Έ-
λεγε λοιπόν κάθε δευτέρα και κάθε άποσκόλη ο κάλ-
φας του, άγρύπνησε πάλι ο Μαντρο-Νικόλας και
κλαδοκόβεται από τὴ νύστα. Τὴν ἄλλη μέρα όμως
μήτ' αὐτὴ τὴν πρόφαση δέν τὴν εΐχε· θυμωσε ο
κάλφας του και τὸν έδιωχνε. Μά θά μου πῆς, πῶς
ζούσε ο Μαντρο-Νικόλας. Ζούσε με τὸ γλέντι: και
με τίς νουστιμιές. Πλέρωνε ο κόσμος τὸ κρασί του, να-
κούγη τὰ χωρατὰ του.

Έγινε ο Νικόλας ὡς τριάντα χρονῶν. Οί φίλοι
του άρχισαν τότες να τὸν βαριούνταν, γιατί βγήκε
άλλος νουστιμιώτερος στη μέση. Ξεθύμανε πιά ο Μα-
ντρο-Νικόλας. Μά ἤξερε μερικά γράμματα, τὸν ά-
κούγε κ' ἡ φωνή του. Εΐχε και γένεια καλά. Εΐταν
κι άμορφος. Εΐταν κι άνύπαντρος. Συλλογιέται λοιπόν,
συλλογιέται, κ' ἴσως σ' αὐτὸν ἔπεισε ἕνας τὸν
Δεσπότη πῶς θέλει να παπαδέψη. Πῶς χρονοτάει: ε
Δεσπότης Παπὰ Νικηφόρο και τὸνε στέλνει στην
'Αγία Παρασκευή της Πίσω Ένοριάς.

Θά μου πῆς πῶς τὰ ξέρεις αὐτά. Τὰ παρακάτω
ὅμως θαρρῶ δέν τὰ καλοξέρεις.

Σὰ συνήθισε σ'την παπαδική, άρχισε και να στο-
λίζεται ο Παπὰ Νικηφόρος. Πλουμιστὰ φελόνια στην
παραμικρή άφορμή. Ὡς και τὰ γένεια του γυάλι-
ζαν. Και σάν εΐγαινε να δῶση τάντιδωρο, άπλωνε
τὸ μαλακό του χέρι κ' εΐδνε ξεχωριστὸ κομματί—
θά μου πῆς σὲ ποιόνα; Στὸν έπίτροπο; Ὁχι. Στὴν
έπιτρόπισσα!

Σάν τέλειωνε ἡ λειτουργιά, άρχιζε τὸ ζιαφέτι
στου κύρ Θωμά, του έπιτρόπου. Σκόλη δέν περνούσε,
πού να μὴν τὸν ἔχη καλεσμένο ο κύρ Θωμάς. Στὰ
γεράματα κι αὐτὸς σηκώθηκε και μου γύρευε παν-
τρεΐές. Κι αντίς να διαλέξη καμιά μεσόκοπη σάν
και λόγου του, παίρνει ἕνα θεριωμένο άγριολούλοδο
από τὸν Ψηλότοπο, δίχως μάνα και δίχως άδερφή,
ἕνα γέρο πατέρα μοναχά, που άποκόησε και τὴν
έστειλε του γέρο Θωμά, να σκαρώση σπιτικὸ στο
χωριό μας. Βλέπεις, ο Θωμάς δὲ ζητούσε και προΐ-
κα· μά εΐχε και καλή καρδιά ο Θωμάς. Τὴν άγα-
πούσε τὴν Πιπίνα του σάν τρελλός. Και του πουλιού
τὸ γάλα της έφερνε.

Άρχισε ἡ δουλειά από τὰ κεριακάτικα τὰ ζια-
φέτια. Ὁ γέρο Θωμάς άγαπούσε τίς ψαλμωδίες.
Προσκαλοῦσε λοιπόν τὸν Παπὰ Νικηφόρο, κ' ὕστερα
από τὸ φαει τὸν εΐθαζε κ' εΐψαλλε. Και με τὸ ψάλ-
σιμο ο γέρος νύσταζε και πλάγιαζε στο μιντέρι.

Εΐχαν τότες στου Κύρ Θωμά παρακώρη τὴν
κουφή τὴ Μαρία, που εΐχε μάτια και γλώσσα κ' ε-
βλεπε, λέει, από τὴν κλειδαρότρυπα, και μιά φορά,
λέει, ἐκεῖ που κοιτάζε τὸν άσπενικὸ να γλυκοκοιμά-

ται, και τὴν κερά να γλυκοφιλιέται με τὸν παπὰ
της ἤρθε, λέει, σὰ λιγούρα και λιγοθύμησε.

Με τὸν καιρὸ ἡ κερά Πιπίνα, της κατεβαίνει να
θυμηθῆ πῶς ο μακαρίτης ο πεθερός της εΐταρε θαμ-
μένος στης 'Αγία Παρασκευῆς τὸ μικρὸ κοιμητή-
ριο, και πῶς χρέος της εΐτανε να πηγαίνη να τὸνε
θεμιάζη τὰ σαβατόβραδα. Πήγαινε λοιπόν και θέ-
μαζ' ἐκεῖ ὕστερ' από τὸ Σπερνέ, και σὰ σκοτεινιά-
ζε, έξρισκε τρόπο κ' έμπαινε και στο κελλί του
Παπὰ Νικηφόρου. Άμα τὰ εΐδε αὐτὰ ἡ γειτονιά,
πήγε να χαλάση ο κόσμος. Μιά Ψηλοτοπίτισσα ναρ-
θη και ν' άδιαντροπιάζε μες στο χωριό τους! Νά
φυλάγουν και τέτοιον παπὰ! Και καλά, να τὸνε
πάσουν άμέσως και να τὸνε ρεζιλιέψουν. Και δίχως
λέξη να ποῦν του γέρο Θωμά, βαλθήκανε στη δου-
λειά. Πήγανε μερικοί με μ' αγκούρες και τριγύριζον
τὸ κελλί ἕνα σαβατόβραδα. Χτυποῦν τὴν πόρτα.—
σιωπή. Σπάνουν τὴν πόρτα και μπαίνουν. Ἡ πιτρό-
πισσα λιγοθυμισμένη, ο παπὰς ραστισμένος. Μερικές
ραβδιές, και συνέφερε ο παπὰς. Σάν τρελλός φῶ-
ναζε ο δύστηχος. Ὡσπου άρχισε να καταριέται, και
φοβήθηκαν τίς κατάρες του, και τὸν άφησαν κ' ε-
φυγε, και μήτε ξαναφάνησε μήτε ξανακούστηκε
πιά. Ζητοῦν ὕστερα να ξελιγοθυμήσουν τὴν κερά
Πιπίνα, μά πού να ξελιγοθυμήση! «Νά φωνάξουμε
τὸν Έπίτροπο», φωνάζει ἕνας, και ξυπνάει άμέσως
ἡ πιτρόπισσα! Άρχισε να κάμνη τὴν τρελλή.
Τρελλή ξετρελλή, τὴν παίρνουν οί λεβέντηδες
και τὴν καθίζουνε στο γαδουράκι μπρὸς ὀπίσω. Σέρ-
νουν τὸ γαδουράκι, και καθῶς έμπαιναν από τὴν
πόρτα της, ανέβαινε κ' ο δόλιος ο γέρος από τὴν
'Αγορά. Θεός ξέρει πῶς του φάνηκε ἐκεῖνη ἡ πα-
ράταξη! Άκκούμπησε στὸν τοίχο, έπεσε κάτω, και
πιά δέν ζανασηκώθηκε.

Τί απόγινε ἡ κερά Πιπίνα, τὸ ξέρεις. Κατάν-
της να μαζεύη ἐλιές. Τὸ συγγενολόγι του κύρ
Θωμά μήτε να τὴν άκούσουνε δέν ἤθελαν.

Μέσα στα ρουμάνια ἐκείνου του κάμπου τὴν έ-
πιασαν τὴ δύστηνη οί πόνοι μιά μέρα! Εΐταν οί
πόνοι της άνομῆς της άγάπης. Καλά που δέν πρό-
φταζε να γεννηθῆ τὸ κακόμοιρο τὸ παιδί. Τὸ πήρε
μαζί της ἡ μάνα, και πήγανε στὸν ἄλλον τὸν
κόσμο.

Θά με ρωτήξης τώρα, γιατί σου τὰ εΐπα ελα
αὐτά; Σου τὰ λέω, κύρ Λεπτέρη, για να μάθης
από που πηγαίνουνε στην Κόλαση· και ποιὰ εἶναι
ἡ Κόλαση. Αὐτὸς εἶναι ο ἴσιος ο δρόμος· ἡ άκαμω-
σιά και τὸ πάθος. Και τέλος του—ἡ ντροπή, τὸ
ρεζιλίκι, ἡ σφοδρά.

Τώρα, εμεῖς οί παπάδες μιλοῦμε κάποτες και
για τὸν Παράδεισο. Εἶναι αλήθεια πῶς τίς πιώτερες